I

*(Lagstiftningsakter)*

# FÖRORDNINGAR

## EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) nr 605/2013

**av den 12 juni 2013**

**om ändring av rådets förordning (EG) nr 1185/2003 om avlägsnande av hajfenor ombord på fartyg**

EUROPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 43.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande [1],

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet [2], och

av följande skäl:

(1) Rådets förordning (EG) nr 1185/2003 [3] föreskriver ett generellt förbud mot bruket av ”hajfensfiske”, där fenorna avlägsnas och resten av hajen kastas överbord.

(2) Fiskar som ingår i den taxonomiska enheten *Elasmobranchii*, däribland hajar och rockor, är generellt mycket sårbara för överexploatering eftersom deras livscykel kännetecknas av långsam tillväxt, sen könsmognad och litet antal ungar, även om den biologiska produktiviteten inte är densamma för alla arter. Generellt sett har vissa hajpopulationer under senare år varit utsatta för ett intensivt riktat fiske, däribland av fartyg som för en medlemsstats flagg och som bedriver fiske såväl i unionens vatten som i vatten utanför unionen, och är starkt hotade till följd av en kraftigt ökad efterfrågan på hajprodukter, särskilt hajfenor.

(3) Hajfenor utgör inte någon traditionell ingrediens i det europeiska kosthållet, men hajar är ett nödvändigt inslag i unionens marina ekosystem. Därför bör bevarande och förvaltning av hajbestånd prioriteras, liksom, mer allmänt, främjandet av en hållbart förvaltad fiskesektor, till nytta både för miljön och för dem som arbetar inom sektorn.

(4) Aktuella forskningsrön, grundade på undersökningar av fångstnivåerna för hajar, visar överlag att många hajbestånd är starkt hotade, även om situationen inte är densamma för alla arter eller ens för samma art i olika havsområden. Enligt Internationella naturvårdsunionen (IUCN) är över 25 % av alla pelagiska hajarter, varav över 50 % är stora oceaniska och pelagiska hajar, hotade. Under senare år har fångst, kvarhållande ombord, omlastning eller landning av ett allt större antal hajarter, däribland av hajar vars fenor har ett högt handelsvärde, förbjudits enligt unionsrätten eller inom ramen för regionala fiskeriförvaltningsorganisationer.

(5) Blåhaj (*Priconace glauca*) och makohaj (*Isurus oxyrinchus*), som av IUCN klassificerats som ”nästan hotade” respektive ”sårbara”, är för närvarande de vanligaste fångstarterna för unionsflottan, och ungefär 70 % av de totala rapporterade hajfångsterna utgörs av blåhaj. Också andra arter, som exempelvis hammarhaj och silkeshaj, fångas i unionens vatten och i vatten utanför unionen och bidrar till att göra fisket ekonomiskt bärkraftigt.

[1] EUT C 181, 21.6.2012, s. 195.
[2] Europaparlamentets ståndpunkt av den 22 november 2012 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 6 juni 2013.
[3] EUT L 167, 4.7.2003, s. 1.

(6) Förordning (EG) nr 1185/2003 ger för närvarande medlemsstaterna möjlighet att utfärda särskilda fisketillstånd som tillåter bearbetning av hajar ombord genom att avlägsna deras fenor från deras kroppar. För att säkerställa en korrespondens mellan hajfenornas och kropparnas vikt har ett viktförhållande mellan fenor och kroppar fastställts. Användningen av viktförhållandet mellan fenor och kroppar ger upphov till stora kontroll- och genomförandesvårigheter. Användningen av detta förhållande är otillräckligt för att förhindra praxisen med utsortering, och på grund av skillnaderna mellan metoderna för avlägsnande av hajfenor och den varierande fenstorleken och vikten för olika hajarter, skulle avlägsnande av fenor kunna ske utan att det upptäcks. Efter bearbetning kan fenor och kroppar landas i olika hamnar. Dessa omständigheter försvårar insamlingen av data, bland annat om artbestämning och populationsstruktur, som ligger till grund för vetenskaplig rådgivning för fiskeriförvaltning och bevarandeåtgärder.

(7) Mot bakgrund av den internationella handlingsplanen för bevarande och förvaltning av hajar som antogs 1999 av Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) bör unionen vidta alla nödvändiga åtgärder för bevarande av hajar och för att minska spill och utkast från hajfångster. I sina slutsatser av den 23 april 2009 godkände rådet unionens generella inriktning och särskilda mål, såsom de angavs i kommissionens meddelande om Europeiska gemenskapens handlingsplan för bevarande och förvaltning av hajar av den 5 februari 2009. Rådet uppmanade också kommissionen att ägna särskild uppmärksamhet åt frågan om avlägsnande av hajfenor och att så snart som möjligt lägga fram förslag till ändringar av förordning (EG) nr 1185/2003, särskilt avseende de undantag och därmed förenade villkor som föreskrivs i den.

(8) Vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen (STECF) erkänner problemet med hajfensfiske, efterlyser att det ska upphöra utan undantag och rekommenderar att alla hajar och rockor landas med fenorna naturligt fästade vid kroppen.

(9) Regionala fiskeriförvaltningsorganisationer lägger allt större vikt vid frågan om hajfensfiske. Vidare förordar deras vetenskapliga organ att hajar landas med fenorna naturligt fästade vid kroppen och konstaterar att detta är det bästa sättet att förebygga hajfensfiske och att underlätta insamlingen av data för beståndsuppskattningar. De årliga resolutioner om hållbart fiske som Förenta nationernas generalförsamling har utfärdat sedan 2007, IUCN:s globala politik om hajfensfiske från 2008 och 2010 års möte vid konferensen om översynen av avtalet om fiskbestånd har samtliga uppmanat nationerna att vidta åtgärder som kräver att alla hajar landas med fenorna naturligt fästade vid kroppen.

(10) Kommissionen höll 2010–2011, som en del av den nödvändiga konsekvensbedömningen, ett offentligt samråd för att samla in information om det lämpligaste sättet att ändra förordning (EG) nr 1185/2003. Kommissionen drog i sin konsekvensbedömning slutsatsen att den förordningen bör föreskriva att alla hajar landas med fenorna naturligt fästade vid kroppen, i syfte att uppnå den grundläggande målsättningen att bevara hajbestånden.

(11) Förordning (EG) nr 1185/2003 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

*Artikel 1*

Förordning (EG) nr 1185/2003 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 2.3 ska utgå.

2. I artikel 3 ska följande punkt införas:

”1a. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1, för att underlätta lagring ombord, får hajfenor skäras igenom delvis och vikas mot kroppen, men de får inte avlägsnas från kroppen innan de landas.”

3. Artiklarna 4 och 5 ska utgå.

4. Artikel 6 ska ersättas med följande:

*”Artikel 6*

**Rapporter**

1. Om fartyg som för en medlemsstats flagg fångar, behåller ombord, omlastar eller landar hajar, ska flaggmedlemsstaten, i enlighet med rådets förordning (EG) nr 1224/2009 av den 20 november 2009 om införande av ett kontrollsystem i gemenskapen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs (*) och kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 404/2011 av den 8 april 2011 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EU) nr 1224/2009 (**), senast den 1 maj varje år sända en utförlig rapport till kommissionen om genomförandet av den här förordningen under det föregående året. Rapporten

ska beskriva flaggmedlemsstatens övervakning av hur dess fartyg efterlever den här förordningen i unionens vatten och i vatten utanför unionen, och de efterlevnadsåtgärder som vidtagits i fall av överträdelser. Flaggmedlemsstaten ska särskilt lämna samtliga följande uppgifter.

— Antalet landningar av hajar.

— Antalet utförda inspektioner samt datum och plats för dessa.

— Antal och typ av konstaterade överträdelser, inklusive fullständig identifiering av det eller de inblandade fartygen, samt den påföljd som tillämpats vid varje överträdelse.

— De totala landningarna per art (vikt/antal) och per hamn.

2. Efter det att medlemsstaterna har lämnat den andra årliga rapporten i enlighet med punkt 1 ska kommissionen senast den 1 januari 2016 lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om hur denna förordning fungerar och om den internationella utvecklingen på detta område.

(*) EUT L 343, 22.12.2009, s. 1.
(**) EUT L 112, 30.4.2011, s. 1.”

*Artikel 2*

Denna förordning träder i kraft den sjunde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 12 juni 2013.

| *På Europaparlamentets vägnar* | *På rådets vägnar* |
|---|---|
| M. SCHULZ | L. CREIGHTON |
| *Ordförande* | *Ordförande* |